

အဖျားရောဂါနှင့် ဝမ်းလျှော့ဝမ်းပျက်ရောဂါတွင်
တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးပုံနှင့်
ဆေးဝါးအာနိသင်များကိုလေ့လာခြင်း

ဦးသန်းညွန့်
ဒုဏ္ဍိန်ပြာအထူး
တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ

၁။ နိဒါန်း

မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာကို ခေတ်နှင့်အညီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် အတွက် **(Experience Based Medicine)**၊ **(Evidence Based Medicine)** အဖြစ်ပြောင်းလဲရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြောင်းလဲ နိုင်ရန်နှုန်းမိစံကို တိုင်းရင်းဆေးဝါးများကို သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသန ပြု၍ စံကုထုံး-စံဆေးဝါးများဖော်ထုတ်ကြရပေမည်။

သို့ရာတွင် တိုင်းရင်းဆေးဝါးများကို သုတေသနပြုကြရာ၌ တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်၏ သိမ်မွေ့နက်နဲသော အနှစ်သာရများ ပျောက်ပျက် မသွားစေရန်မှာလွန်စွာမှ အရေးကြီးလှပေသည်။ သို့ပါ၍ တိုင်းရင်း ဆေးဝါး၏ ထူးခြားသော အသွင်သဏ္ဍာန်များကို သိရှိစေရန်အတွက် အဖျားနှင့် ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းပျက် ရောဂါတွင် တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၏ ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးကုသပုံနှင့် ဆေးဝါးဂုဏ်သတ္တိများကို လေ့လာတင်ပြ အပ်ပါသည်။

၂။ ရည်ရွယ်ချက်

(က) ယေဘုယျရည်ရွယ်ချက်

အစွမ်းထက်မြက်သည့်နှုန်းမီစံကိုတိုင်းရင်းဆေးဝါးများသုတေသနပြု
ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်။

(ခ) ဝိသေသရည်ရွယ်ချက်များ

၁။ တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၏ ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးပုံနည်းစနစ်ကို
သိရှိရန်

၂။ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများ၏ အစွမ်းထက်မြက်မှုကို သုတေသနပြု
ဖော်ထုတ်ရန်

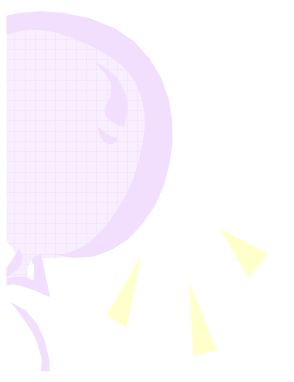
၃။ တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၏ ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးသည့်နည်းစနစ်ကို
အခြေပြု၍ စံကုထုံး-စံဆေးဝါးများကို ဖော်ထုတ်ရန်။

၃။ သုတေသနပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းနှင့်သုတေသနပြုလုပ်နည်း

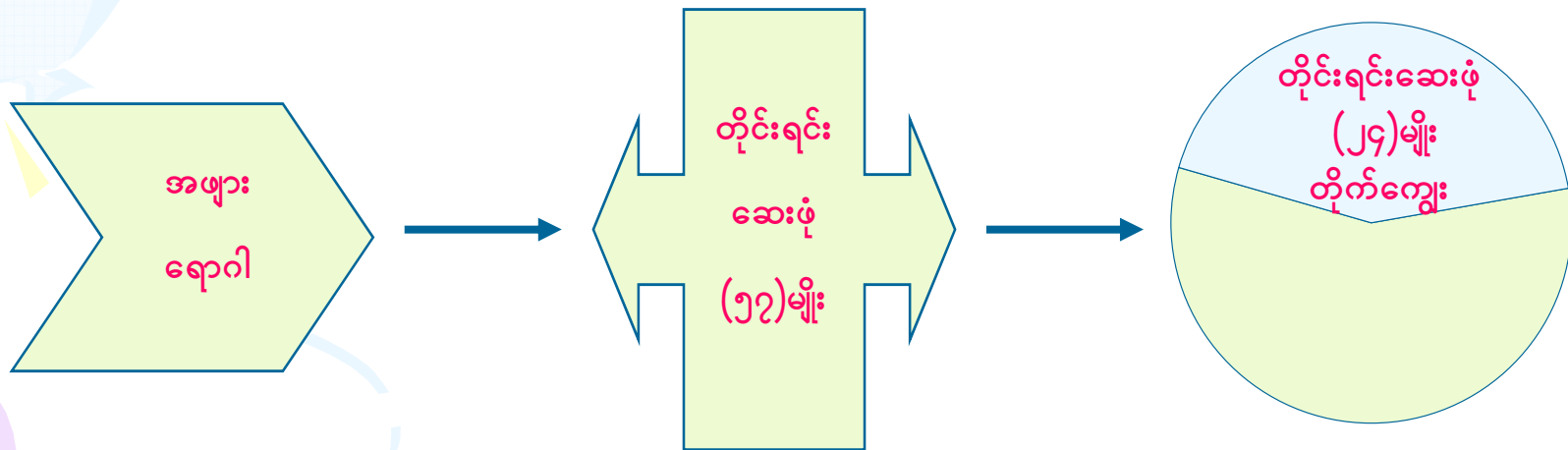
အဖျားနှင့်ဝမ်းလျှော့ဝမ်းပျက်ရောဂါတွင် တိုင်းရင်းဆေးဖုံ(၅၇)မျိုးဖြင့်
တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ တိုက်ကျွေးကုသနည်းနှင့် ဆေးဖုံများအပေါ်
သိပ္ပံနည်းကျဆေးဝါးဂုဏ်သတ္တိစမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်များကို စာပေလေ့လာ
တွေ့ရှိချက်များမှ သုတေသနပြု တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၄။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ

၄-၁။ တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၏ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးပုံ

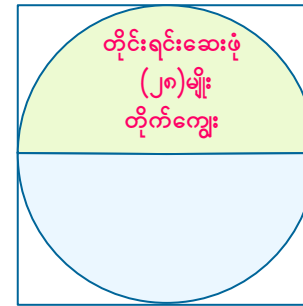
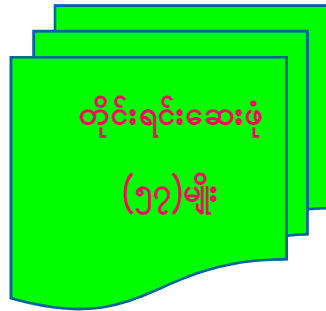
(က) အဖျားရောဂါတွင် ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးပုံ

(က)။ အဖျားရောဂါတွင်ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးကုသပုံ

စဉ်	ရောဂါ အမျိုးအစား	တိုက်ကျွေး ဆေးဖုံအမှတ်	အဓိက ရေလဲဆေးပစ္စည်း
၁	အာဗန္ဓနလွန် အဖျားအုပ်စု (သီတ/ဥက္က)	(၁) (၆) (၁၇) (၁၉) (၂၀) (၂၄) (၃၁) (၃၂) (၃၃) (၃၅-က) (၃၅-ခ) (၃၆) (၃၇) (၃၈) (၃၉) (၄၇)	ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည်
၂	ဒါဟတေဇောလွန် အဖျားအုပ်စု	(၆) (၁၅) (၁၆) (၁၇) (၁၈) (၂၀) (၂၃) (၂၅)	ပန်းနုရည် နံသာ(၂)ပါးရည်
၃	သန္တပ္ပနတေဇောလွန် အဖျားအုပ်စု	(၁၃) (၂၃) (၂၄) (၂၅) (၂၉) (၃၅-က) (၃၅-ခ) (၃၉) (၄၀)	-ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည် -ချင်း/ငရုပ်ကောင်း လေးညှင်းပြုတ်ရည် -ရှောက်ရည်

၄-၁(ခ) ဝမ်းလျှော့ဝမ်းပျက်ရောဂါတွင် ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးပုံ

(ခ) ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းပျက် ရောဂါတွင် ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးကုသပုံ

စဉ်	ရောဂါအမျိုးအစား	တိုက်ကျွေးဆေးဖုံအမှတ်	အဓိက ရေလဲဆေးပစ္စည်း
၁	ဥဏှတေဇောလွန် ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းပျက် ရောဂါအုပ်စု	(၆) (၁၃) (၁၆) (၁၉) (၁၈) (၂၂) (၁၄) (၁၅) (၂၀)	-သကြားပြုတ်ရည် -ရေနွေး -ရေကျက်အေး -နွားနို့ကျက်ကျက်၊ ဆန်လှော်ရည်
၂	သီတတေဇောလွန် ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းပျက် ရောဂါအုပ်စု	(၁၇) (၂၅) (၃၁) (၃၂) (၃၄) (၃၆) (၄၁) (၄၂) (၄၇) (၂၃) (၂၄) (၃၃) (၂၉) (၃၅-က) (၃၅-ခ) (၃၀) (၃၇) (၃၉) (၄၀)	-ရေနွေး -ထန်းရည်၊ ပုန်းရည် -အုန်းရည်၊ လင်းနေရည် -ထန်းလျက်ပြုတ်ရည် - ကန်ချပ်နီမြစ်သွေးရည် - စမုံနက်ရည်၊ ဆားလှော် -ချင်းပြုတ်ရည်၊ ပဉ္စကာနီရိုင်းခို၊ လင်းနေရည်

၄-၂။ ဆေးဝါးများအပေါ်ဒေသနာဆေးပညာအရလေ့လာတွေ့ရှိချက်

(က) အဖျားရောဂါတွင် တိုက်ကျွေးသောဆေးဝါးများ(၂၄)မျိုး

အာဗဒ္ဒနအုပ်စု		အာကာသဆေးအုပ်စု	
သီတအာဗဒ္ဒန	ဥဏှအာဗဒ္ဒန	သီတအာကာသ	ဥဏှအာကာသ
(၁၅)၊ (၁၆) (၁၈) ၊ (၁၉)	(၃၅-၁)	(၁)၊(၆)၊(၁၃)၊(၂၀)	(၁၇)၊(၂၃)၊(၂၄)၊ (၂၅)၊(၂၉)၊(၃၁)၊ (၃၂)၊(၃၃)၊ (၃၅-က)၊(၃၆)၊(၃၇)၊ (၃၈)၊(၃၉)၊(၄၀)၊ (၄၇)
(၄)မျိုး	(၁)မျိုး	(၄)မျိုး	(၁၅)မျိုး

၄-၂။ ဆေးဝါးများအပေါ်ဒေသနာဆေးပညာအရလေ့လာတွေ့ရှိချက်

(ခ) ဝမ်းလျှော့၊ ဝမ်းပျက်ရောဂါတွင် တိုက်ကျွေးသောဆေးဝါးများ(၂၈)မျိုး

ပထဝီဆေးအုပ်စု		ဝါယောဆေးအုပ်စု	
သိတပထဝီဆေး	ဥက္ကပထဝီဆေး	သိတဝါယောဆေး	ဥက္ကဝါယောဆေး
(၁၃)၊(၁၄)၊(၁၅) (၁၆)၊(၁၈)၊(၁၉) (၂၀)	(၂၄)၊(၃၃)၊(၃၄) (၃၅-ခ)၊(၃၆) (၃၇)၊(၃၉)၊(၄၀) (၄၁)၊(၄၂)	(၆)၊(၂၂)	(၁၇)၊(၂၃)၊(၂၅) (၂၉)၊(၃၀)၊(၃၁) (၃၂)၊(၃၅-က)၊ (၄၇)
(၇)မျိုး	(၁၀)မျိုး	(၂)မျိုး	(၉)မျိုး

၄-၃။ ဘေသဇ္ဇနယဆေးပညာအရ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ

(က) အဖျားရောဂါတိုက်ကျွေးသောဆေးဝါးများ

တိုက်ကျွေးဆေးဖုံ (၂၄)မျိုး၌ အဖျားကိုနိုင်သော အကျိုးသွားအာနိသင် ရှိဆေးဖုံများကို အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရသည်။

စဉ်	ဆေးဖုံအမှတ်နှင့်အမည်		စဉ်	ဆေးဖုံအမှတ်နှင့်အမည်	
၁။	(၁)	သေမှပုတိကဆေး	၁၀။	(၂၅)	မတဲမြင့်မိုရ်ကုန်းဆေး
၂။	(၆)	ဟလိဒ္ဒစုဏ္ဏငန်းဆေး	၁၁။	(၃၁)	ကန့်ချုပ်ပဒေသာဆေး
၃။	(၁၃)	ဝိတ္တမ္ဘိတဆေးဖြူ	၁၂။	(၃၅-က)	ဇာတိလဝဂ်ဆေး
၄။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	၁၃။	(၃၅-ခ)	ဇာတိလဝဂ်ဆေးကြီး
၅။	(၁၇)	သွေးဆေးနီကြီး	၁၄။	(၃၆)	သောမိသာရရောဟိတဆေး
၆။	(၁၈)	ကဏ္ဍာဒုမ္မရဆေး	၁၅။	(၃၇)	ကပ္ပုရာဒိသုဒဿနဆေး
၇။	(၁၉)	သီရိစန္ဒနဆေး	၁၆။	(၃၈)	ကပ္ပုရာဒိမြင်းသေမြက်ကဲဆေး
၈။	(၂၀)	မဟာကလျာဏီဆေး	၁၇။	(၃၉)	မဟာသံဝတ္ထယရာဆေး
၉။	(၂၄)	နဂရာ(လေးညှင်းကလာပ်)ဆေး	၁၈။	(၄၀)	ကျပ်တိုးဆေး

၄-၃။ ဘေသဇ္ဇနယဆေးပညာအရ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ

(ခ) ဝမ်လျှော့၊ ဝမ်းပျက်ရောဂါတိုက်ကျွေးသောဆေးဝါးများ

တိုက်ကျွေးဆေးဖုံ (၂၈)မျိုး၌ ဝမ်းပိတ်စေသော အကျိုးသွားအာနိသင်ရှိ ဆေးဖုံများကို အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရသည်။

စဉ်	ဆေးဖုံအမှတ်နှင့်အမည်		စဉ်	ဆေးဖုံအမှတ်နှင့်အမည်	
၁။	(၁၃)	ဝိတ္တမ္ဘိတဆေးဖြူ	၉။	(၃၄)	သူငယ်နာမုတ်လေစင်းဆေးကြီး
၂။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	၁၀။	(၃၅-က)	ဇာတိလဝင်ဆေး
၃။	(၁၇)	သွေးဆေးနီကြီး	၁၁။	(၃၅-ခ)	ဇာတိလဝင်ဆေးကြီး
၄။	(၁၈)	ကဏှာဒုမ္မရဆေး	၁၂။	(၃၇)	ကပ္ပရာဒိသုဒဿနဆေး
၅။	(၁၉)	သီရိစန္ဒနဆေး	၁၃။	(၃၈)	ကပ္ပရာဒိမြင်းသေမြက်ကဲဆေး
၆။	(၂၂)	အေးပိတ်ဆေး	၁၄။	(၄၁)	ဝမ်းမီးတောက်ဆေး
၇။	(၂၄)	နာဂရာ(လေးညှင်းကလာပ်)ဆေး	၁၅။	(၄၂)	ဥဏှပထဝီဆေး
၈။	(၂၉)	သဗ္ဗဇေယျဆေးစပ်ကြီး	၁၆။	(၄၇)	ခုနှစ်ပါးဆေးဝါကလေး

၄-၄။ သိပ္ပံနည်းကျစမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်များ

(က) အဖျားရောဂါတွင်တိုက်ကျွေးသောဆေးဖုံ(၁၃)မျိုးအပေါ် ကိုယ်ပူကျ သတ္တိ (Anti Pyretic activity)စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်

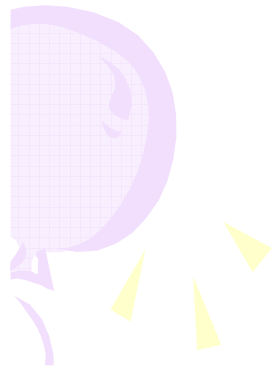
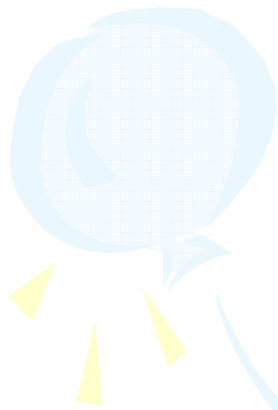
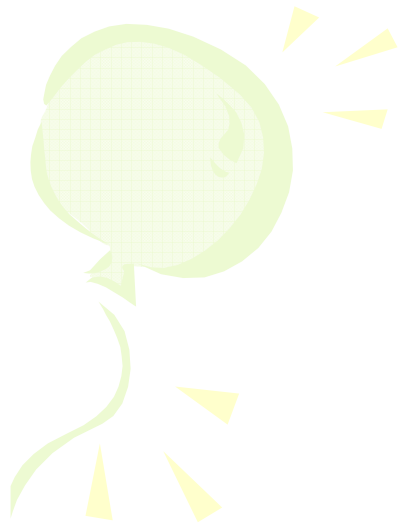
စဉ်	ဆေးဖုံ		Anti Pyretic activity	✓ / ✗
	အမှတ်	အမည်		
၁။	(၆)	ဟလိဒ္ဒုစုဏ္ဍငန်းဆေး	Asprin ၏ ၇၈% မှ ၈၈ % ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၂။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	Asprin ၏ ၇၅% ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၃။	(၁၈)	ကဏ္ဍာဒုမ္မရဆေး	Asprin ကဲ့သို့ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၄။	(၁၉)	သီရိစန္ဒနဆေး	Asprin ၏ ၅၀% ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၅။	(၂၄)	နဂရာလေးညှင်းကလာပ်ဆေး	Asprin ၏ ၄၆% မှ ၇၀ % ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၆။	(၂၅)	မတဲမြင့်မိုရ်ကုန်းဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✗

စဉ်	ဆေးဖုံ		Anti Pyretic activity	✓/✗
	အမှတ်	အမည်		
၇။	(၃၁)	ကန့်ချုပ်ပဒေသာဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၈။	(၃၃)	အစာကြေလေပုပ်ထုတ်ဆေး	Asprin ၏ ၇၅% ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၉။	(၃၅-က)	ဇာတိလဝင်ဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✗
၁၀။	(၃၅-ခ)	ဇာတိလဝင်ဆေးကြီး	Asprin ၏ ၅၀% ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၁၁။	(၃၇)	ကပ္ပုရာဒီသုဒဿနဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၁၂။	(၃၈)	ကပ္ပုရာဒီမြင်းသေမြက်ကဲဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓
၁၃။	(၃၉)	မဟာသံဝတ္တဘယာဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိတွေ့ရှိ	✓

(ခ) ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းပျက်တွင် တိုက်ကျွေးသော ဆေးဖုံ(စ) မျိုးအပေါ် ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (Anti-diarrhoeal activity) စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်

စဉ်	ဆေးဖုံ		Anti Diarrhoeal Activity	✓ / ✗
	အမှတ်	အမည်		
၁။	(၁၃)	ဝိတ္တန္တိတဆေးဖြူဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI*) ၄၈% ရှိ	✓
၂။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၇၈% ရှိ	✓
၃။	(၁၇)	သွေးဆေးနီကြီး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၅၉% ရှိ	✓
၄။	(၂၃)	ဆေးပုလဲကလာပ်ဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၄၉% ရှိ	✓
၅။	(၂၄)	နာဂရာလေးညှင်းကလာပ်ဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✗
၆။	(၂၅)	မတ်မြင်းမိုရ်ကုန်းဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✗
၇။	(၃၅-က)	ဇာတိလဝင်ဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၅၅% ရှိ	✓
၈။	(၃၅-ခ)	ဇာတိလဝင်ဆေးကြီး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၈၂% ရှိ	✓

*ADI = Anti Diarrhoeal index

၄-၅ ရည်းစားဖက်များ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာတွေ့ရှိချက်

(က) အဖျားရောဂါတွင် အသုံးပြုဆေးဖုံ(၁၃)မျိုးအား နှိုင်းယှဉ်တွေ့ရှိချက်

စဉ်	ဆေးဖုံ		သိပ္ပံနည်းကျ တွေ့ရှိချက်	တိုင်းရင်းဆေးပညာနည်းစနစ်အရ		တိုင်းရင်းဆေး ပညာရှင်များ လက်တွေ့ကုသမှု
	အမှတ်	အမည်		ဒေသနာနယ	ဘေသဇ္ဇနယ	
၁။	(၆)	ဟလိဒ္ဒုစုဏ္ဍငန်းဆေး	Asprin ၇၈%မှ ၈၈% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၂။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	Asprin ၇၅% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✗	✓	✓
၃။	(၁၈)	ကဏ္ဍာဒုမ္မရဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✗	✓	✓
၄။	(၁၉)	သီရိစန္ဒနဆေး	Asprin ၅၀% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✗	✓	✓
၅။	(၂၄)	နဂရာလေးညှင်း ကလာပ်ဆေး	Asprin ၄၆%မှ ၇၀% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၆။	(၂၅)	မတဲမြင့်မိုရ်ကုန်းဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✓	✓	✓

စဉ်	ဆေးဖုံ		သိပ္ပံနည်းကျ တွေ့ရှိချက်	တိုင်းရင်းဆေးပညာနည်းစနစ်အရ		တိုင်းရင်းဆေး ပညာရှင်များ လက်တွေ့ကုသမှု
	အမှတ်	အမည်		ဒေသနာနယ	ဘေသဇ္ဇနယ	
၇။	(၃၁)	ကန့်ချုပ်ပဒေသာ ဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၈။	(၃၃)	အစာကြေ လေပုပ်ထုတ်ဆေး	Asprin ၏ ၇၅% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✗	✓
၉။	(၃၅-က)	ဇာတိလဝင်ဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✓	✓	✓
၁၀။	(၃၅-ခ)	ဇာတိလဝင် ဆေးကြီး	Asprin ၏ ၅၀% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✗	✓	✓
၁၁။	(၃၇)	ကပ္ပုရာဒီသုဒဿန ဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၁၂။	(၃၈)	ကပ္ပုရာဒီမြင်းသေ မြက်ကဲဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၁၃။	(၃၉)	မဟာသံဝတ္ထသယာ ဆေး	Asprin ကဲ့သို့ ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓

(ခ)ဝမ်းလျှော့၊ဝမ်းပျက်ရောဂါတွင်အသုံးပြုဆေးဖုံ(၈)မျိုးအားနှိုင်းယှဉ်တွေ့ရှိချက်

စဉ်	ဆေးဖုံ		သိပ္ပံနည်းကျ တွေ့ရှိချက် ADI*	တိုင်းရင်းဆေးပညာနည်းစနစ်အရ		တိုင်းရင်းဆေး ပညာရှင်များ လက်တွေ့ကုသမှု
	အမှတ်	အမည်		ဒေသနာနယ်	ဘေသဇ္ဇနယ်	
၁။	(၁၃)	ဝိတ္တိမိဆေးဖြူ	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၄၈%ရှိ	✓	✓	✓
၂။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၇၈%ရှိ	✓	✓	✓
၃။	(၁၇)	သွေးဆေးနီကြီး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၅၉%ရှိ	✗	✓	✓
၄။	(၂၃)	ဝေသာရဇ္ဇ ဆေးပုလဲကလာပ်	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၄၉%ရှိ	✗	✗	✓
၅။	(၂၄)	နဂရာလေးညှင်း ကလာပ်ဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✓	✓	✓
၆။	(၂၅)	မတ်မြင့်မိုရ်ကုန်း ဆေး	မတွေ့ရှိပါ။	✗	✗	✓
၇။	(၃၅) (က)	ဇာတိလဝင်ဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၅၅%ရှိ	✗	✓	✓
၈။	(၃၅) (ခ)	ဇာတိလဝင် ဆေးကြီး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၈၂%ရှိ	✓	✓	✓

*ADI = Anti Diarrhoeal index

၄-၆ ဆွေးနွေးသုံးသပ်ချက်များ

၁။ ရောဂါအလိုက်တိုက်ကျွေးသော ဆေးဝါးနှင့်ဆေးဝါးတိုက်ကျွေးနည်းစနစ် သည်တိုင်းရင်းဆေးပညာဒေသနာနယနှင့် ဘေသဇူနယများကို အခြေခံ ထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

၂။ ဆေးတိုက်ကျွေးနည်းစနစ်တွင် ရောဂါနှင့်တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်တိုက်ကျွေး နည်းနှင့် သွယ်ဝိုက်သောသတ္တိဖြင့် တိုက်ကျွေးနည်းစနစ်တို့ကို တွေ့ရပါသည်။

၃။ တိုက်ကျွေးဆေးဝါးများတွင် ရောဂါအကြောင်းအရင်းကိုပါ ပျောက်ကင်း စေသည့်ဆေးနှင့်အကျိုးရောဂါလက္ခဏာများကိုသာ ပျောက်ကင်းစေသည့် ဆေးများအဖြစ်တွေ့ရပါသည်။

၄။ ရေလဲဆေးပစ္စည်းများအသုံးပြုရန် ရွေးချယ်ရာတွင် ရောဂါအမျိုးအစားနှင့် တိုက်ကျွေးသည့် ဆေးဝါးအပေါ် အခြေခံထားပါသည်။

၅။ အဖျားရောဂါ၏ အာဇာနည်လွန်သည့်အခြေအနေ၌ ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည် ဒါဟတေဇောလွန်သည့်အခြေအနေ၌ ပန်းနုနှင့် နံ့သာ (၂)ပါးရည်သည် အဓိကရေလဲ ဆေးပစ္စည်းအဖြစ် အသုံးပြုထားပါသည်။

စဉ်	ရောဂါ အမျိုးအစား	တိုက်ကျွေး ဆေးဖုံအမှတ်	အဓိက ရေလဲဆေးပစ္စည်း
၁	အာဇာနည်လွန် အဖျားအုပ်စု (သိတ/ဥဏှ)	(၁) (၆) (၁၇) (၁၉) (၂၀) (၂၄) (၃၁) (၃၂) (၃၃) (၃၅-က) (၃၅-ခ) (၃၆) (၃၇) (၃၈) (၃၉) (၄၇)	ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည်
၂	ဒါဟတေဇောလွန် အဖျားအုပ်စု	(၆) (၁၅) (၁၆) (၁၇) (၁၈) (၂၀) (၂၃) (၂၅)	ပန်းနုရည် နံ့သာ(၂)ပါးရည်
၃	သန္တပူနတေဇောလွန် အဖျားအုပ်စု	(၁၃) (၂၃) (၂၄) (၂၅) (၂၉) (၃၅-က) (၃၅-ခ) (၃၉) (၄၀)	-ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည် -ချင်း/ငရုပ်ကောင်း လေးညှင်းပြုတ်ရည် -ရှောက်ရည်

၆။ဆေးဖုံအမှတ်(၁၆)နှင့်(၃၅-ခ)တို့သည်ဝမ်းလျော့၊ ဝမ်းပျက်ရောဂါ၌
 လည်းကောင်း ဆေးဖုံအမှတ် (၆)|(၁၆)|(၁၈)|(၃၁)|(၃၃)|(၃၇)|(၃၈)|(၃၉)
 တို့သည်အဖျားရောဂါ၌လည်းကောင်းအာနိသင်ထက်မြက် သောဆေးဝါးများ
 အဖြစ်တွေ့ရသည်။

စဉ်	ဆေးဖုံ		သိပ္ပံနည်းကျ တွေ့ရှိချက် ADI*	တိုင်းရင်းဆေးပညာနည်းစနစ်အရ		တိုင်းရင်းဆေး ပညာရှင်များ လက်တွေ့ကုသမှု
	အမှတ်	အမည်		ဒေသနာနယ်	ဘေသဇနယ်	
၁။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၇၈%ရှိ	✓	✓	✓
၂။	(၃၅-ခ)	ဇာတိလဝင်ဆေးကြီး	ဝမ်းပိတ်စေသော အာနိသင် (ADI) ၈၂%ရှိ	✓	✓	✓

အဖျားရောဂါအပေါ် အာနိသင်ထိရောက်သောဆေးဝါးများ

စဉ်	ဆေးဖုံ		သိပ္ပံနည်းကျ တွေ့ရှိချက်	တိုင်းရင်းဆေးပညာနည်းစနစ်အရ		တိုင်းရင်းဆေး ပညာရှင်များ လက်တွေ့ကုသမှု
	အမှတ်	အမည်		ဒေသနာနယ်	ဘေသဇွန်နယ်	
၁။	(၆)	ဟလိဒ္ဒရိုဇွန်ဆေး	Asprin ၇၈%မှ၈၈% ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၂။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	Asprin ၇၅%ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✗	✓	✓
၃။	(၁၈)	ကဏ္ဍာဒုမ္မရဆေး	Asprin ကဲ့သို့ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✗	✓	✓
၄။	(၃၁)	ကန့်ချုပ်ပဒေသာ ဆေး	Asprin ကဲ့သို့ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၅။	(၃၃)	အစာကြေလေပုပ် ထုတ်ဆေး	Asprin ၇၅%ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✗	✓
၆။	(၃၇)	ကပ္ပရာဒီသုဒဿန ဆေး	Asprin ကဲ့သို့ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၇။	(၃၈)	ကပ္ပရာဒီမြင်းသေ မြက်ကဲဆေး	Asprin ကဲ့သို့ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓
၈။	(၃၉)	မဟာသံဝတ္ထသယာ ဆေး	Asprin ကဲ့သို့ကိုယ်ပူကျသတ္တိရှိ	✓	✓	✓

၇။ ဆေးဖုံအမှတ်(၁၈)|(၃၁)|(၃၇)|(၃၈)|(၃၉)တို့သည် တိမ်မြုပ်လူနီးပါး လက်တွေ့ဖော်စပ်သုံးစွဲမှု နည်းသောဆေးဝါးများဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၈။ သိပ္ပံနည်းကျ ဆေးဝါးဂုဏ်သတ္တိစမ်းသပ်မှုတွင် ဆေးဖုံအမှတ် (၂၅)နှင့် (၃၅-က) တို့သည် အဖျားရောဂါ၌လည်းကောင်း၊ ဆေးဖုံအမှတ် (၂၄)နှင့် (၂၅) တို့သည် ဝမ်းလျော့၊ဝမ်းပျက်ရောဂါ၌လည်းကောင်း ဆေးဝါးအာနိသင်မတွေ့ရသော်လည်း တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ၏ လက်တွေ့ကုသမှုတွင် အာနိသင်ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။

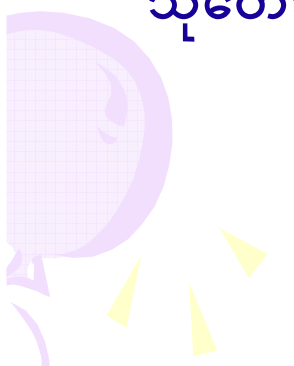
သို့ပါ၍ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများကို သိပ္ပံနည်းကျဆေးဂုဏ်သတ္တိ စမ်းသပ်ခြင်းသည် ပြီးပြည့်စုံသောနည်းစနစ်ဟုမသတ်မှတ်နိုင်သေးဘဲ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများတွင် သိမ့်မွေ့နက်နဲသော သဘောတရားများရှိနိုင် ပါသေးသည်။

၅။ အကြံပြုချက်

၁။ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများကို စံဆေးဝါးများသတ်မှတ်ရာတွင် ရောဂါအကြောင်းအရင်းကိုပါ ပျောက်ကင်းစေသည့် စံဆေးဝါးနှင့် ရောဂါ (အကျိုးလက္ခဏာ)ကို ပျောက်ကင်းစေသည့် စံဆေးဝါးဟူ၍ နှစ်မျိုး သတ်မှတ်ပြီး သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်သင့်ပါသည်။

၂။ ရောဂါ(အကျိုးလက္ခဏာ)ပျောက်ကင်းစေသည့် စံဆေးဝါးများအတွက် ကျမ်းဂန်လာ ဆေးနည်းများအပြင် ဆေးနည်းအသစ်များကိုလည်း ထိတွေ့ကြံဆ၍ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်သင့်ပါသည်။

၃။ ဤသုတေသနလေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ တိုင်းရင်းဆေးဖုံအမှတ် (၆)(၁၆)၊ (၁၈)၊(၃၁)၊(၃၃)၊(၃၇)၊(၃၈)၊(၃၉)တို့ကိုအဖျားရောဂါအတွက်လည်းကောင်း၊ ဆေးဖုံအမှတ်(၁၆)၊ (၃၅)တို့ကို ဝမ်းလျော့၊ဝမ်းပျက်ရောဂါ အတွက် လည်းကောင်း စံဆေးဝါးအဖြစ် သတ်မှတ် သင့်ပါသည်။

၄။ သိပ္ပံနည်းကျစမ်းသပ်မှုဖြင့် ဆေးဝါးဂုဏ်သတ္တိမတွေ့ရှိသော်လည်း လက်တွေ့ကုသမှုတွင်ထိရောက်သော ဆေးဝါးများကို သုတေသနပြုလုပ်နိုင် ရန် နည်းလမ်းများ ကြံဆသင့်ပါသည်။

၅။ အစွမ်းထက်မြက်ပြီး တိမ်မြုပ်နေသည့် ဆေးဖုံအမှတ် (၁၈)၊(၃၁)၊(၃၇)၊(၃၈)နှင့် (၃၉) တို့ကို တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနမှ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်အသုံးပြုသင့်ပါသည်။

နိဂုံး

အထက်ပါလေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အခြေခံ၍ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများကို တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်၏ အနှစ်သာရများ မပျောက်ပျက်စေဘဲ သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်၍ စံဆေးဝါး၊ စံကုထုံးများ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာသည် ကမ္ဘာနှင့် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်သော (Evidence Based Medicine)အဖြစ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမည်ဟု ယုံကြည်မိပါ ကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

၁။ ပထမနှစ်၊ ဆေးဝါးဗေဒ(သင်ရိုးညွှန်းတမ်း)၊ တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ၊မန္တလေး

၂။ ဒုတိယနှစ်၊ အထွေထွေရောဂါကုထုံး(သင်ရိုးညွှန်းတမ်း)၊တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ၊ မန္တလေး

၃။ တိုင်းရင်းဆေးဌာနသုံးဆေးနည်းများ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန၊

၁၉၉၀ ခုနှစ် မတ်လ

၄။ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ သုတေသနပြုမှတ်တမ်းတင်ထားသော မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးဖုံများ၊

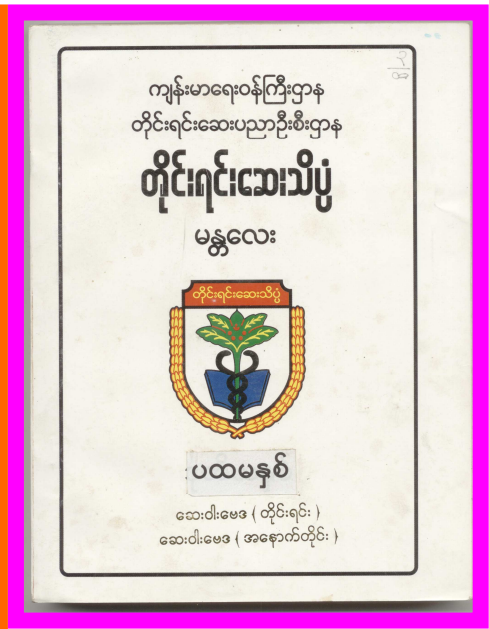
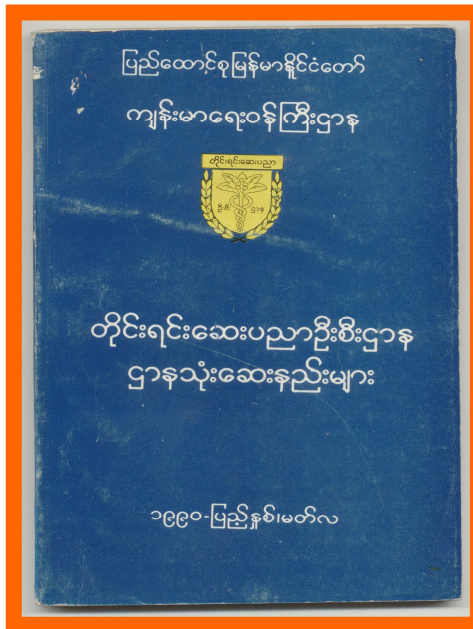
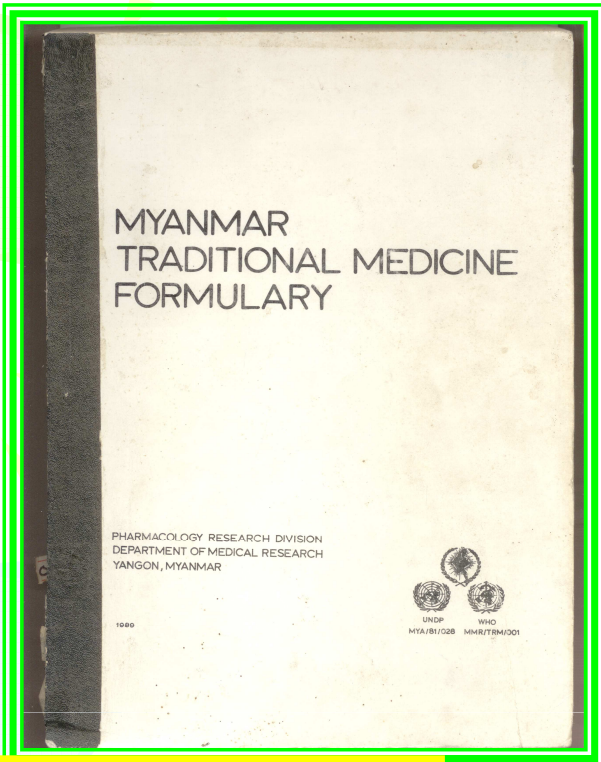
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလ။

၅။ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန၊ မန္တလေးတိုင်းရင်းဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံထုတ်ဆေးဝါးများနှင့်

မန္တလေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၌ အသုံးပြုကုသသော ဆေးဝါးများ မှတ်တမ်း

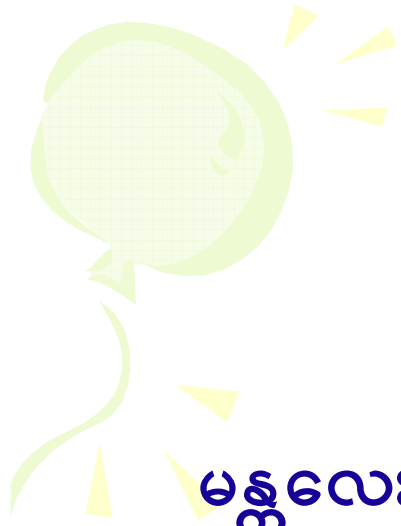
၆။ Myanmar Traditional Medicine Formulary, Pharmacology Research Division,

Department of Medical Research, Yangon, Myanmar, 1989.

ကျေးဇူးတင်လွှာ

တိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ သုတေသနစာတမ်းများတင်သွင်းနိုင်ရန်
လမ်းညွှန်မှုပေးသောတိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနမှညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့်
ဌာနအကြီးအကဲများ၊ စာတမ်းရေးသားရန် အကြံပြုတိုက်တွန်းသော
တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးအောင်ထပ်၊ စာတမ်းနှင့်ပတ်သက်၍
ဝေဖန်အကြံပြုပေးသော တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ် ဆေးပညာဌာနမှ
ကထိက/ဌာနမှူး ဦးဝင်းမြင့် စာတမ်းနှင့် ပတ်သက်၍
လိုအပ်သည်များကူညီပေးသော မန္တလေးတိုင်းရင်း ဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံမှ
စက်ရုံမှူး ဦးတင်၊ မန္တလေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီး ဦးမြင့်အောင် ၊
တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ် လက်ထောက်ကထိက ဒေါ်ဥမ္မာမြတ်နှင့်
စာတမ်းရေးသားရန် ကူညီအား ပေးသော တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံမှ
နည်းပြအရာရှိများအား အထူးကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။

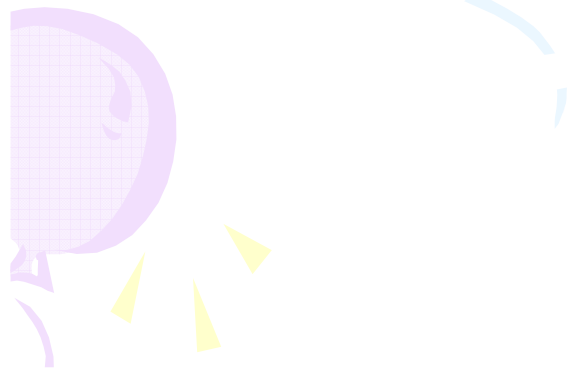

တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန၊

မန္တလေးဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသော

ဆေးများနှင့်

မန္တလေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးတွင် အသုံးပြုသောဆေးဝါးများ

စဉ်	ဆေးပုံ		မန္တလေး ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံထုတ်ဆေးများ		မန္တလေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးတွင် သုံးသောဆေးများ	
	အမှတ်	အမည်	ဌာနသုံးဆေး	အရောင်ဆေး	ဌာနသုံးဆေး	အထူးဆေးများ
၁။	(၁)	သေမုပုတိက	✓	✓	✓	အဘိဉာဉ်(၁)
၂။	(၂)	လေးမျိုးရှစ်ဆယ်	✓	-	✓	အဘိဉာဉ်(၂)
၃။	(၆)	ဟလိဒွစုဏ္ဏငန်းဆေး	✓	✓	✓	သကြားကဲအစာကြေဆေး
၄။	(၇)	နွယ်ချိုကဲချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး	✓	✓	✓	ဒေဝဩသဆေး
၅။	(၈)	သွေးဒူလာ	✓	-	✓	စတုရဂံဆေး
၆။	(၉)	ဆီးဒူလာ	✓	-	✓	နေမိန္ဒရဆေး
၇။	(၁၀)	ဆီးရွှင်ဝမ်းနှုတ်ဆေး	-	-	✓	ဆေးဝိဇ္ဇာ
၈။	(၁၁)	မုတ်ကဲဆေး	-	✓	✓	မန်းသောက်ဆေး
၉။	(၁၂)	စက္ခုပါလဆေး(၁)	✓	✓	✓	တပင်တိုင်မြန်နန်း
၁၀။		စက္ခုပါလဆေး(၂)	-	✓	✓	အခေါဝါတ
၁၁။	(၁၃)	ဝိတ္တမိတဆေးဖြူ	-	-	✓	သွေးကျဆေး
၁၂။	(၁၅)	သည်းခြေဆေး	✓	-	✓	ဆီးချိုကျဆေး
၁၃။	(၁၆)	အပူငြိမ်းသွေးဆေး	✓	-	✓	အသည်းဆေး
၁၄။	(၁၇)	သွေးဆေးနီကြီး	✓	-	✓	ကျီးပေါင်းဆေး

စဉ်	ဆေးဖုံ		မန္တလေး ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံထုတ်ဆေးများ		မန္တလေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးတွင် သုံးသောဆေးများ	
	အမှတ်	အမည်	ဌာနသုံးဆေး	အရောင်ဆေး	ဌာနသုံးဆေး	အထူးဆေးများ
၁၅။	(၂၁)	ဆီးဆေးဖြူ	✓	-	✓	အရိုးစည်းဆေး
၁၆။	(၂၃)	ဝေသာရဇ္ဇဆေးပုလဲကလာပ်	✓	-	✓	
၁၇။	(၂၄)	နဂရာလေးညှင်းကလာပ်ဆေး	-	-	✓	
၁၈။	(၂၅)	မတဲမြင့်မိုရ်ကုန်းဆေး	✓	✓	✓	
၁၉။	(၂၆)	အပုပ်ချအပူသက်ဆေး	-	-	✓	
၂၀။	(၂၇)	ပြည်လုံးချမ်းသာဆေး	✓	-	✓	
၂၁။	(၂၈)	သက်ရင်းကလာပ်ဆေး	✓	-	✓	
၂၂။	(၂၉)	သဗ္ဗဇေယျဆေးစပ်ကြီး	✓	-	✓	
၂၃။	(၃၃)	အစာကြေလေပုပ်ထုတ်ဆေး	✓	-	✓	
၂၄။	(၃၅)	ဇာတိလဝင်	✓	-	✓	
၂၅။	(၄၃)	အကင်းဆယ်ပါးဆေး	✓	-	✓	
၂၆။	(၄၆)	မီးယပ်လိမ်းဆေး	-	-	✓	
၂၇။	(၄၇)	ခုနှစ်ပါးဆေးဝါ	✓	-	✓	
၂၈။	-	အကြောလိမ်းဆေး	-	✓	✓	
စုစုပေါင်း			(၂၀)မျိုး	(၈)မျိုး	(၂၈)မျိုး	(၁၅)မျိုး

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ဦးသန်းညွန့်
နည်းပြအထူး
ထိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ

